خراسان روزنامه صبح ایران
پنج‌شنبه ۳ خرداد ۱۳۹۷ .۸ رمضان ۱۴۳۹ .شماره ۱۹۸۲۷

ریچارد نفیو در کتاب خود نشان می دهد که چگونه در عین تحریم اقلام مختلف، واردات کالاهای لوکس را از تحریم مستثنی کرده تا به احساس اجتماعی تحریم شدگی بیشتر در ایران دامن بزند یا مثلا چگونه افزایش بی سابقه قیمت مرغ در ایران در مقاطعی خاص، در عین حالی که هدف تحریم نبوده، به افزایش فشار تحریم ها کمک کرده است یا چطور واردات برخی اقلام را منع نکرده است تا ذخیره ارزی ایران با سرعت بیشتر و زودتر تحلیل برود و...!

مستثنی کردن واردات کالاهای لوکس از تحریم‌ها برای کاهش ذخیره ارزی کشور تحریم شده

نگاهی به کتاب «هنر تحریم» نوشته طراح اصلی تحریم های ایران در دولت اوباما

نرم‌افزار تحریم

بخش اول

محمد حقگو
Economic@khorasannews.com

با روی کار آمدن دونالد ترامپ و خروج آمریکا از برجام، آمریکا موعدی چند ماهه را برای تحریم ها مشخص کرده است. مقامات آمریکایی و مسئولان خزانه داری این کشور نیز بر بازگشت تحریم های بی سابقه علیه ایران تاکید کرده اند. با این حال، شناخت آن چه در ذهن سیاستمداران آمریکا می گذرد، می تواند در مواجهه کشور با اقدامات تحریمی موثر باشد. در این زمینه اسفند سال گذشته ریچارد نفیو طراح اصلی تحریم های ایران در سال های اخیر، کتابی را در زمینه تحریم ها و تئوریزه کردن آن با توجه به موضوع تحریم‌های ایران منتشر کرده که به تازگی توسط مرکز پژوهش های مجلس ترجمه شده است. در این گزارش که در دو بخش تقدیم خواهد شد، نگاهی به برخی از بخش های این کتاب خواهیم داشت و با سیاست گذاران تحریمی آمریکا و پشت پرده ذهن آن ها آشنا خواهیم شد. مروری بر این سیاست ها نشان می دهد که آن ها به طور هدفمند کشور تحریم شده را در حالی که از ورود کالاهای استراتژیک محروم می کنند، به سمت واردات کالاهای لوکس سوق می دهند تا ذخیره ارزی کشور با سرعت بیشتری تحلیل برود. اشاره نویسنده به توان کشورهایی که خود اتکایی اقتصادی و سیاسی برای مقابله با تحریم ها دارند، جایگاه ارزش های فرهنگی و مذهبی هم چون فداکاری و شهادت طلبی، ترکیب جمعیتی، دسترسی آزادانه به اطلاعات جهانی و ...، ضمن آن که به خوبی پیچیدگی این تحریم ها را نشان می دهد، طبعاً روش های مقابله و کاستن از اثرات این تحریم ها را نیز تا حدزیادی مشخص می کند. بخش دوم این مطلب روز یک شنبه در همین صفحه درج خواهد شد.

■ **نگاهی به کتاب داغ طراح تحریم های ایران**

ریچارد نفیو، مسئول تیم طراحی تحریم ها علیه ایران، در دوره دوم اوباما و چهره اصلی تیم پشتیبان مذاکره کنندگان آمریکا در وین بوده است. نفیو را می توان فرمانده چریک های کت وشلواری جنگ تحریمی ایالات متحده علیه ایران خطاب کرد که با سبک و سیاقی جدید و به صورت همه جانبه در سال های اخیر به راه افتاده است.

وی در کتابی که سه ماه قبل در آمریکا با عنوان «هنر تحریم ها، نگاهی از درون میدان» منتشر و هم اینک توسط مرکز پژوهش های مجلس ترجمه شده و خلاصه ای از نکات مهم آن در این جا آمده است، به تشریح چارچوب فکری و عملی خود در طراحی تحریم ها علیه ایران با هدف افزایش حداکثری تاثیر و موفقیت آن ها می پردازد.

از آن جا که نفیو به عنوان مسئول طراحی تحریم های ایران به طور مستقیم در کارگردانی محتوایی مذاکرات ایران و آمریکا نقش داشته است، این کتاب می تواند راهنمای خوبی برای طراحی سناریوهای ضد جنگ اقتصادی همه جانبه آمریکا علیه ایران به شمار آید؛ جنگ اقتصادی که به فرموده مقام معظم رهبری، اتاق جنگ آن وزارت خزانه داری آمریکاست. جنگی که در آن رفتار نه تنها دولت، بلکه رفتار مصرفی، سرمایه گذاری، فرهنگ اقتصادی و اجتماعی تک تک مردم ما در آن به حساب می آید و تاثیر خواهد داشت. جالب این جاست که این کتاب از زمان کوتاه انتشارش تاکنون، در حد راهنمای آموزشی تحریم گذاری در سطوح بالای سیاست گذاری آمریکا معرفی شده است. به عنوان مثال رابرت اینهورن، مشاور ارشد سابق دفتر عدم اشاعه در وزارت خارجه آمریکا و عضو برجسته موسسه بروکینگز درباره این کتاب نوشته است: «نفیو با استفاده از تجربه دست اول خود به عنوان یک مذاکره کننده و سیاست گذار آمریکایی توانسته است راهنمای بسیار خوبی را در حوزه ایجاد و اجرای تحریم ها تدوین کند، تحریم هایی که به ابزاری جالب و بسیار مهم در سیاست دولت آمریکا تبدیل شده است، این کتاب حتماً باید توسط مقامات و کارشناسان حوزه کره شمالی، ایران و روسیه خوانده و در خصوص بقیه چالش های مهم امنیت ملی آمریکا نیز به کار گرفته شود.»

■ **تحریم ها؛ دوگانه استقامت و درد**

نویسنده در این کتاب، به بیان نوع نگاه خود به تحریم ها از منظر دوگانه ایجاد «درد» از سوی کشور تحریم کننده و «استقامت» از سوی کشور تحریم شونده می پردازد. وی در جای جای کتاب خود نشان داده است که تحریم گذاری به عنوان ابزاری استراتژیک، در دستگاه سیاست خارجی آمریکا نه امری صرفاً فنی، بلکه بیشتر هنر تصمیم گیری و به کارگیری خلاقانه ابزارهای مختلف اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در این باره است. نوشته های وی نشان می دهد که استکبار جهانی تا چه حد تک تک وقایع، طرز برداشت ها، تلقی ها، نحوه برخورد و دیگر جزئیات ریز اجتماعی ایران را مد نظر داشته و از آن در محاسبات خود برای تحریم ها استفاده کرده است. به عنوان مثال وی نشان می دهد که چگونه در عین تحریم اقلام مختلف، واردات کالاهای لوکس را از تحریم مستثنی کرده تا به احساس اجتماعی تحریم شدگی بیشتر در ایران دامن بزند یا مثلاً چگونه افزایش بی سابقه قیمت مرغ در ایران در مقاطعی خاص، در عین حالی که هدف تحریم نبوده، به افزایش فشار تحریم ها کمک کرده است یا چطور واردات برخی اقلام را منع نکرده است تا ذخیره ارزی ایران با سرعت بیشتر و زودتر تحلیل برود و...!

■ **چرا تحریم؟**

نویسنده در این کتاب، هدف از اعمال تحریم ها را ایجاد سختی، درد یا ناکامی در کشور هدف، برای تغییر رفتار آن کشور بیان کرده است و می گوید: بر این اساس تحریم و اعمال درد، در سطح راهبردی و سیاست گذاری، هدف یکسانی را با عملیات نظامی دنبال می کند و آن ایجاد محرک های یکسان در طرف مقابل است، به طوری که آن طرف یا مقاومت کند یا از پا بیفتد. در این فرایند، تحریم کننده اگر چه از قبول مسئولیت در برابر مشکلات بشردوستانه تحریم ها شانه حالی می کند، اما ساده انگارانه است که این قبیل جنبه های منفی اعمال تحریم را در طراحی سیاست های تحریمی نادیده انگاشت.

اما در نقطه مقابل اعمال درد و تحریم، استقامت قرار دارد. بهترین تعریف از استقامت، قاطعیت روان شناختی در کشور هدف برای انکار پیروزی کشور تحریم کننده و همچنین ادامه دادن به مسیری است که برای خود انتخاب کرده. اساساً نیز تحریم با هدف تحت الشعاع قرار دادن این قاطعیت و عزم روان شناختی ایجاد شده است و بر این اساس، مبنا و پایه جسمی و فیزیکی موجود در طرف مقابل باید تحت تاثیر قرار بگیرد. به عنوان مثال اگر کشور هدف می ترسد که وادادن در برابر خواسته های تحریم کننده می تواند مشکلاتی را برایش به وجود بیاورد، آن گاه کشور تحریم کننده، تحریم های دیگری اعمال می کند.

نفیو نداشتن درک درست از عزم و استقامت کشور تحریمی را موجب شکست تحریم ها دانسته و می نویسد: «مثلا ممکن است در یک برنامه تحریمی، محروم کردن یک کشور از بنزین یا گازوئیل بتواند در آن کشور، نه تنها مشکل اقتصادی، بلکه مشکل اجتماعی ایجاد کند. چرا که از نظر آمریکایی ها، محروم کردن افراد از حق داشتن خودرو، برابر با گرفتن حقوقی است که خداوند به انسان ها داده است!» حتی نبود درک صحیح از کشور تحریم شونده می تواند به اعمال تحریم هایی منجر شود که استقامت آن کشور را تقویت کند و منجر به این شود که آن کشور از تحریم ها استقبال هم بکند، چرا که وضعیت سیاسی و اقتصادی درون آن کشور را ارتقا می دهد. به این دلیل برای این که تحریم ها عمل کند و به نتیجه برسد، تحریم کننده باید دشمن را از خود او بهتر بشناسد.

■ **سه توصیه اساسی برای تحریم**

نفیو در کتاب خود به سه توصیه مبنی بر رعایت اصل تشدید تحریم، اعمال شدید تحریم ها در مراحل ابتدایی و پرهیز از خودپنداری فشارهای تحریمی تاکید می کند.

وی معتقد است که «تشدید»، یکی از مهم ترین ابزارهای سیاست گذاری (تحریم) است. او می نویسد: رقبا (کشور مقابل) باید بفهمند که شما در مقام سیاست گذاری نه تنها آمادگی دارید که چند گام جلوتر بروید، بلکه اگر مشکل خود را با شما حل نکنند، حتماً این کار را می کنید و فشار را افزایش می دهید. با این حال، باید گفت که فشار و درد تحریم ها به خودی خود، نامتناهی و بی پایان نیست. در برخی مواقع، گاهی پیش می آید که اصلا اقتصادی برای تحریم وجود نداشته باشد بنابراین غیر واقع گرایانه خواهد بود اگر فرض کنیم کشور تحریم کننده می تواند در حوزه اختیاراتش، تا ابد فشارها را افزایش دهد و آن ها را بالا ببرد. با در نظر گرفتن چنین محدودیت هایی باید گفت که اعمال تحریم ها در مراحل ابتدایی به صورت شدید، همچنان دست بالا را خواهد داشت.

وی همچنین برای تحریم کشورها به پرهیز از خودپنداری فشارها و لزوم سنجش فشارها در کشور هدف تاکید می کند و می نویسد: در کشوری با سنت اشتغال کامل و حتی تضمین هایی که دولت درباره شغل ارائه می دهد، نارضایتی از بیکاری می تواند حتی از کشوری که نسل ها بیکاری را تجربه کرده است و مشکلات شدید اقتصادی دارد، بیشتر باشد، چرا که میزان ناامیدی و به عبارت دیگر درد ایجاد شده در آن، بیشتر است.

■ **۸ راه ارزیابی سطح درد تحریم و چگونگی احساس آن در کشور تحریم شده**

نویسنده کتاب به هشت راه برای ارزیابی سطح درد ناشی از تحریم ها اشاره می کند. توجه به این راه ها مشخص خواهد کرد که کشورهای استکباری همچون آمریکا، با توجه به چه مولفه هایی محاسبات تحریمی خود را انجام می دهند. وی معتقد است که سنجش و اندازه گیری فشار باید به نسبت مقادیر تعریف شده و آسیب پذیری کشور هدف سنجیده شود. نفیو ایجاد الگوی تحریم را بدون داشتن اطلاعات کافی از خصوصیات ملی کشور هدف و نیز بدون دانستن این که چه تحریم هایی چه هزینه هایی برای کشور هدف دارد، ناممکن خوانده و توجه به این موارد را برای پرهیز از آن چه وی استهلاک تحریم ها می داند، ضروری دانسته است.

> نفیو در این کتاب، به بیان نوع نگاه خود به تحریم ها از منظر دوگانه ایجاد «درد» از سوی کشور تحریم کننده و «استقامت» از سوی کشور تحریم شونده پرداخته است

به این موضوع اشاره می کند که آیا کشور مد نظر به منابع بیرونی اطلاعات دسترسی دارد تا از آن طریق بتواند بر برنامه های ملی و تبلیغاتی کشورها غلبه کند؟ یا این که اساساً دسترسی به چنین اطلاعاتی یک جرم تلقی می شود. وی می افزاید: اساساً اگر دسترسی آزادانه به اطلاعات وجود داشته باشد، کشور تحریم کننده یک مزیت خواهد داشت زیرا می تواند تلاش کند چارچوب ذهنی مردم آن کشور و حاکمیت آن ها را در هنگامی که تحریم ها را تجربه می کنند، به دست بیاورد و آن را ارزیابی کند.

۸- سوالات مربوط به ایجاد تحریم ها: به این سوال اساسی باید پاسخ داد که آیا اقداماتی را که قابل دسترس هستند، می توان اعمال کرد یا خیر؟ به عنوان مثال درباره تحریم های انجام شده برای دو کشور عراق و ایران، می توان حدس زد که تحت تاثیر قرار دادن مردم عراق (در زمان صدام) که مردم تاثیرگذاری کمتری در تصمیم سازی های دولت و حاکمیت کشور خود داشتند، نسبت به عمل مشابه در ایران، اثر کمتری دارد. همچنین اعمال تحریم در بخش خصوصی ایران می تواند اثر تنبیهی بیشتری نسبت به تحریم بخش خصوصی عراق داشته باشد (با توجه به سهم این بخش در ایران نسبت به عراق) یا تحریم های نفتی نسبت به هر دو کشور برای غربی ها مفید خواهد بود.

■ **سنجش و اندازه گیری استقامت کشور هدف**

نویسنده در بخش دیگری از کتاب، با ارائه شاخص هایی، بازبینی و کنترل مداوم آن ها را برای بررسی آثار تحریم ها معرفی کرده است. از جمله:

۱- اظهار نظرهای عمومی مقامات دولتی: اگر یک اظهار نظر یا سخنرانی مقام مسئول نشان دهد که موضوع اهمیت قبل را ندارد یا کشور آمادگی عقب نشینی را دارد، سنجش میزان استقامت راحت تر خواهد بود. درباره ایران، سخنگوهای دولتی مدت ها تلاش کردند آمریکا را به دلیل تحریم ها محکوم کنند و این تحریم ها را مایه پیشرفت اقتصاد داخلی ایران نشان دهند، با این حال با مطالعه دقیق اظهارات این سخنگویان، کارشناسان به راحتی افزایش فشار تحریم ها در گذر زمان را حدس زدند و به این نتیجه رسیدند که این تحریم ها زندگی را برای دولت ایران سخت و پیام رسانی های آن را نیز متفاوت کرده است.

۲- سطح تبلیغات و تمرکز دولت: از تبلیغات و پروپاگاندای دولت نیز می توان به عنوان شاخصی برای سنجش میزان استقامت کشور تحریم شده استفاده کرد. اجزای اصلی این تبلیغات را تشویق مردم به قناعت و استفاده کمتر از کالاهای تجملی به خصوص وارداتی، احیای مبانی صنعت داخلی و توسعه صنایع جدید و بومی، متحد شدن برگرد پرچم ملی، نگاه کردن به شرایط اقتصادی به عنوان یک جنگ اقتصادی که نیازمند اتحاد و همبستگی است و شناساندن و گزارش دادن موارد فساد در دولت و حاکمیت تشکیل می دهند. از سوی دیگر و در گذر زمان، تبلیغات دولتی نیز می توانند نشان دهنده خلل در استقامت کشور مدنظر باشند. برای مثال پیام های دولت ایران به جمعیت این کشور درباره ارزش و اهمیت پروژه های هسته ای از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۳ قابل توجه است.

این پیام ها همیشه نماد اهمیت این پروژه ها به عنوان یک حق ملی بود. اما در پایان سال ۲۰۱۶، پیام های حاکمیت متفاوت شده بود و بیشتر بر پیشرفت کلی ملت ایران و توان این دولت در توسعه فناوری های جدید متمرکز بود و دیگر مثل سابق، تاسیس پروژه ها و امکانات جدید هسته ای اهمیتی نداشت. البته منطقی هم به نظر می رسید. چرا که دولت بسیاری از ظرفیت های هسته ای خود را واگذار کرده بود و امکان استفاده از آن ها را نداشت.

از منظر بیرونی، این پیام رسانی وقتی آغاز شد که مذاکرات هسته ای شروع شد. این مسئله به برخی عناصر درون حاکمیت ایران این اجازه را داد که بحث ملی درباره این قضیه را دوباره طراحی و نوعی آمادگی در مردم برای امتیازدادن به جهان خارج ایجاد کنند. به عبارت بهتر این مسئله نشان دهنده این بود که اساساً استقامت ایران برای حفظ برخی از پروژه های قبلی تضعیف شده است.

۳- شاخص های اقتصادی، به خصوص آن هایی که نشان دهنده رشد و عملکرد پایدار در برابر تحریم ها هستند: در این زمینه حتی آمارهای دستکاری شده نیز ارزش دارند. چرا که اگر خیلی زیاد دستکاری شده باشند، درجه آسیب پذیری اقتصاد کشور را بر اساس فاکتورهایی که دستکاری شده اند، نشان می دهند.

۴- تحولات سیاسی داخلی: تحولات سیاسی داخلی کشورها می توانند شاخص های مهم و بالقوه ای از جابه جایی واقعی قدرت و نفوذ در یک کشور باشند. در این حالت این تحولات می توانند به تغییراتی در دورنمای یک رژیم حاکم و نگرش آن بر موضوعات خاص اشاره کنند. البته این فاکتور یک متغیر مهم و مستقل نیست. چرا که احتمال سوء تعبیرها در این زمینه وجود دارد.

۵- اطلاعات افکارسنجی درباره احساسات مردمی و حمایت دولت

۶- موضع گیری هایی که در مذاکرات و در عرصه بین المللی اتفاقی می افتد.

آن چه امروز و در این گزارش اشاره شد، بخش نخست از خلاصه کتاب «هنر تحریم، نگاهی از درون میدان» به روایت معمار تحریم های ایران در تیم مذاکره کننده آمریکا بود. این مطالب نشان می دهد، با توجه به مخاصمه مستمر دولت آمریکا با ایران در طول تاریخ معاصر، تا چه حد پرداختن به مقوله استقامت از ابعاد مختلف از جمله زیرساخت های اقتصادی، افکار عمومی و ... اهمیت دارد. همچنین توجه دولتمردان به دقت در انتخاب و بیان موضع گیری ها چه در سخنرانی های داخل و خارج از کشور، می تواند مکمل راهبردهای مقاومتی در برابر تحریم های ظالمانه باشد و منجر به عقب نشینی آمریکا از مواضع خصمانه خود شود. در پرونده یک شنبه هفته آینده، بخش دوم این مطلب که به طور کلی شامل برداشت طراح تحریم های ایران از آن چه وی آن را استقامت ایرانی نامیده است، خواهیم پرداخت. در آن جا به شواهد عینی این موضوع و تاثیر آن بر روند مذاکرات هسته ای به همراه پیشنهادهای وی برای آینده تحریم ها اشاره خواهد شد.

> نویسنده کتاب «هنر تحریم ها» معتقد است که «تشدید»، یکی از مهم ترین ابزارهای سیاست گذاری (تحریم) است و اعمال تحریم ها در مراحل ابتدایی به صورت شدید، اولویت دارد

> بهترین تعریف از استقامت، قاطعیت روان شناختی در کشور هدف برای انکار پیروزی کشور تحریم کننده و همچنین ادامه دادن به مسیری است که برای خود انتخاب کرده. اساسا نیز تحریم با هدف تحت الشعاع قرار دادن این قاطعیت و عزم روان شناختی ایجاد شده است

جدول متوسط [شماره ۷۱۲۴]

طراح جدول: مریم احمدی

افقی: ۱- مالک شدن - اثری از موریس مترلینگ- پیچیدگی ۲- بزرگ- تمام- چهره- یاری کننده ۳- رها- شماره- خوب نیست- زاری- ساز چوپان ۴- خشکی- ضایع- بی رونق- سودمند- سست ۵- گل پخته- درازا- آداب ۶- رئیس- نوعی کفش- پیرو- اشاره ۷- ترسو- محکم- جدید ۸- برهنه- قد- شرح- از وسایل سرمایشی- روستا ۹- ضمیر جمع- بنده- رود فرانسه - شهرآورد- پسوند شباهت ۱۰- سزاوارتر- گوشت بریان- باربر- بصیر ۱۱- وقار- به هرتقدیر- میخ

عمودی: ۱- تنها- ناخوش- واحد سطح ۲- شکیبا- تابستان ۳- طایفه- سرگشته و حیران- مگر ۴- آزاده- منها- پول ژاپن ۵- خبر- سوزان ۶- از مفاخر هنرنقاشی ایران ۷- قطعه- فرمان بردار ۸- گله- حیوان نجیب- دارایی ۹- برج داستانی- نادر- حرف نداری ۱۰- سد- کنشت ۱۱- عدل- دریاچه حمام ۱۲- بنیان- حاشیه- تکرار حرف ۱۳- وسط- مسکوک نقره- حرارت ۱۴- کبوتر صحرایی- از انواع شنا ۱۵- مخترع سوئدی دینامیت ۱۶- امر به سکوت- سرپرست ۱۷- ریشه- دایره ها- کافی ۱۸- کلمه تنبیه- سلاح کاشتنی- نقره ۱۹- نجیب- آگاه ۲۰- تلخ- بنچاق- اگر

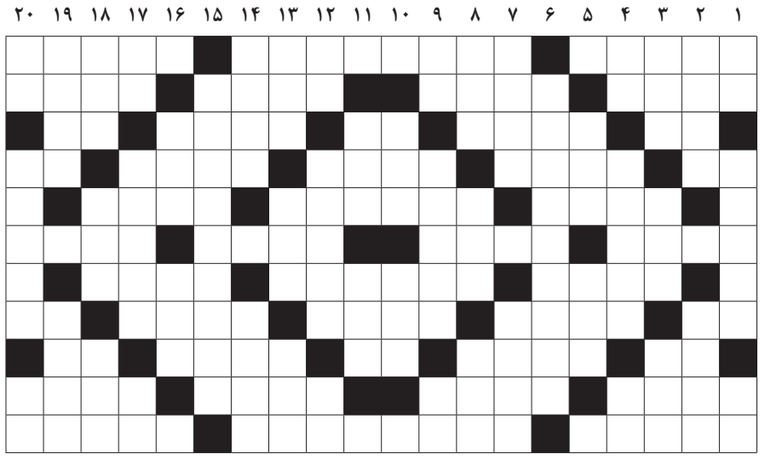

حل جدول شماره ۷۱۲۳

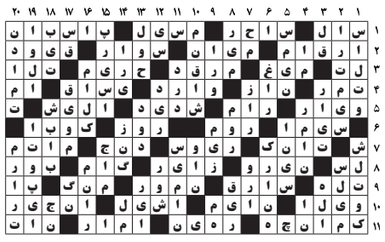

جدول سخت [شماره ۳۳۴]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی: ۱- عنوانی برای سران قبایل- قلعه زادگاه کوروش هخامنشی- بازیگر مرد فیلم وسترن ماجرای نیمروز- نگاه ۲- گمانه- لهجه- پسر گودرز در شاهنامه- انسداد رگ به وسیله لخته خون ۳- اشتباهاتی که نماز گزار هنگام خواندن نماز مرتکب می شود- گروهی- مرحله رشد کامل موجودزنده ۴- بخشی از لباس- رعد- سوغات ساوه- رب النوع جنگ در روم قدیم ۵- به نفع او- ملکه افسانه ای روم و بنیان گذار کارتاژ- سطح چیزی- نامور- تعجب ۶- تلخ- رهن دهنده- ابزار اضافه قابل تعویض- دانه روغنی خوردنی- پهلوان ۷- فلانی- فدراسیون جهانی کشتی- پیش درآمد آشغال- مایع نشاسته- یازده ۸- لبخند ملیح- پلکان در شکه- طلبکار- قوس های هلالی پیوسته ۹- پدر مرده- خبر ارسالی- تست ۱۰- سرنگون ومعلق- اعلان- به اندازه لازم- منفك ۱۱- نام اختصاری سازمان های مردم نهاد- فلزی نقره ای رنگ برای تهیه آلیاژهای سبك- رزق وروزی- خواری و ذلت.

عمودی: ۱- دریاچه ای در غرب اردن- سنگ آسیاب ۲- تصرف در مالی- پسر رستم در شاهنامه- خسیس پس نمی دهد ۳- انقطاع- کامل شدن رشد میوه ۴- دستگاه تعیین وزن مخصوص مایعات ۵- گیاه زینتی گرمسیری با گل های ساده- روز عرب ۶- چهره- فیلم زندگی حضرت موسی(ع) که توسط سسیل بی دمیل ساخته شد ۷- نظام مهم موسیقایی مغرب زمین ۸- نیایش کردن- پایتخت بولیوی ۹- عنوان و منصب حاکم بنادر جنوبی ایران در دوره قاجار ۱۰- رمانی مشهور از هرمان هسه، نویسنده آلمانی- غزال ۱۱- سراینده سایه عمر- فلزی سمی و سرطان زا ۱۲- ژنرال ژاپنی که به خاطر جنایاتش در فیلیپین محکوم واعدام شد ۱۳- اقلیت- دسته هاون ۱۴- ایالتی در آمریکا ۱۵- کنایه از آدم فقیر و بی چیز است- رایگان ۱۶- ریگ نرم- سحرآمیز ۱۷- گیاهی علفی و پایا با بوی تند ۱۸- کرم ابریشم- شیوه تلفظ ۱۹- سایه- رادار- مادر ورزش ها ۲۰- شهر مدفن دهخدا- فولاد باروکش سرامیک و ترکیبات نقره.

حل جدول شماره ۳۳۳

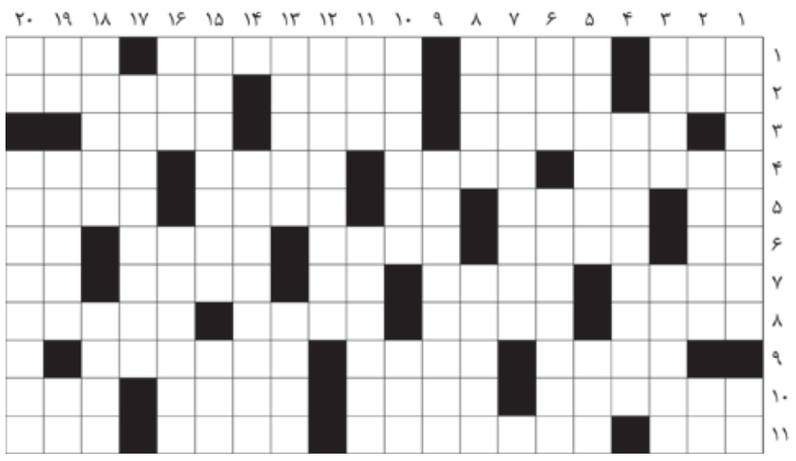

CMYK